

(המשך מעמוד 15)

בעל הסובאר מיהר להתלונן במשטרה ושם הציגו לו את אלכום הפושעים. הוא ויהא באלכום את פניו של מלכה. באותו יום עצרה המשטרה את מלכה והחשידה אותו בגניבת התיק, שבו היו, לרברי בעליו, אלפי דולארים וזהב.

מלכה הודה מייד כי עזר להחליף את הגלגל, אולם הכחיש בתוקף כל מידע הקשור לגניבת התיק.

שיחה גורלית. בעודו בבית המעצר פגש מלכה מבר ותיק, את עקב אוהיון. כאשר החליפו רשמים כל אחד מהם סיפר על נסיבות מעצרו, גילה אוהיון למלכה, כי אמנם נעצר בגלל דבר אחר, אך לאחריה עשה "מכה" טובה והצליח לגנוב ממכונת תיק ובו דולארים וזהב. שאלות אחרות גילו למלכה כי מדובר בתיק שעליו הוא יושב במעצר.

מלכה הודיע על כך מייד לעורך דניו, מנחם רובינשטיין, וזה ביקש מבית-הדין להורות להוראת המשטרה לחקור את אוהיון. המשטרה חקרה, אך אוהיון הכחיש את כל הסיפור ואמר כי באותו יום היה בכיור. כינתים הסתבר למישטרה, כי אוהיון גר בדיוק בלש המקום שבו עצרה הסובאר להחליף את הגלגל. עורך-הדין רובינשטיין ביקש להשכיח את המשך ה"מישט", כדי להשלים את החקירה, לשלוח את השניים למכונת-אמת ולעמת את גירסותיהם.

השכס צריך לקיים

בית הדין ששפט בסה על אגודת-הצייירים בתליאביב למלא התחייבות.

הפסל והצלם מיכאל האן היה מרוצה כאשר טילפנו אליו מאגודת הצייירים והפסלים. וביקשו ממנו לצלם פסלים לתערוכה בפרנקפורט. אולם שימתחו פנה מרר מאוד, כאשר אמר לו יעקב גילדור, מ"מ יו"ר האגודה, כי מכיוון שנתורו רק ימים ספורים לתערוכה, יהיה עליו לצלם את הפסלים הניצבים בחצר האגודה.

האן, שהוא אמן נודע, ניסה להסביר לגילדור כי פסלים אלה אינם מייצגים את הפיסול הישראלי ואינם מוצבים במקום מתאים לצילום. אך גילדור דתרגו וטרק את הטלפון. האן מיהר לנסוע לבניין האגודה, כדי לשוחח עם אנשי הוועדה ולשכנע אותם בצידקתו. כאשר הגיע למקום כבר לא היה שם גילדור, שסבל מכאביראש ופרש. האן שוחח עם יתר אנשי הוועדה, הגיבור ברוך אלרון, הגברת אביבה אבן ויושבי ראש האגודה, פנחס אברמוביץ.

באותה שיחה שיכנע האן את הנוכחים לתת לו אפשרות לבחור פסלים של חמישה אמנים ישראלים, וביניהם גם הוא עצמו. לצלם את היצירות הנבחרות, להגדילן ולהדביקן על דריקט, כדי שיהיו מוכנות להצגה בתערוכה.

נימוקים מסוג זה לא צילם את היצירות הוכיח אותן לתערוכה. אולם גילדור, שכנע על האן מכיוון שסרב לצלם את הפסלים שהוא בחר, ניסה לעצור בעדו. אך אז כבר היו כל התצלומים מוכנים להדבקה על דריקט. אבל גילדור גרם ליתר אנשי הוועדה להתכחש להסכם עם האן.

כאשר רשם האן את הכסף מהאגודה, טרבו אנשי האגודה לשלם, "אמרו כי כלל לא נקשר חוזה ביניהם ו"בין האמן. האן פנה לבית-הדין ששפט, כדי שיכריע בפרשה.

השבוע הוציאה השופטת בלאנש קיי פסק דין. היא חייבה את האגודה למלא אחר ההסכם ולשלם להאן את שכרו: 24,594 שקל.

השופטת מצאה, כי התביעה "אישית נגר גילדור ואלרון לא הוכחה, אולם למרות שהתביעה נגדם נדחתה, לא חייבה השופטת את האן בתשלום הוצאות המשפט. מכיוון שמצאה כי הם שגרמו לכך כי האגודה תכחשה להסכם שעשתה עם התובע.

איך הציל "בנק הפועלים" את חסידי גור מפשיטת-רגל לפי בקשת אברהם שפירא

הקשר החסידי

ימיהיונים בין הצמרת הבנקאית, אנשי האוצר ושפירא על ההסדר למניות הבנקאיות. הרמו היה ברור, והבנק ההסדרותי נתן את הסכמתו לעיסקה.

בעוד הציבור הנבון מחכה לפתיחת הבורסה ולתחילת המיסחר, נפגש הברוקר הדתי עם נציגי הבנק. המשאומתן היה קצר ותכליתי. ביאלוסטוצקי רצה להציל לפחות חלק מהכסף, והבנק עשה מבחינתו עיסקה סבירה ומקובלת.

בין הצדדים סוכם שחברת מישכן תרכוש את מניות בניין בשער של 1380 למניה, כלומר בפחות מרבע מהשער המניפולטיבי שלהן. ערב סגירת הבורסה.

מבניינינין גורסים, כי לבניא לוסטוצקי לא היתה ברירה אלא להסכים, משום שהוא ידע מי ניפה את שערך של מניית בניין.

עבור תבילת המניות שהחזיקו חסידי גור קיבל ביאלוסטוצקי בערך

בהשקעותיהם של החסידים טיפל אז — ומטפל גם היום — הברוקר צבי ביאליסטוצקי. הוא מתגורר ברחוב ברצואי שבשכונה החרדית רמת-אהרון שבבניברק.

חסידי גור השקיעו את מרבית כספם במניות בנקאיות בטוחות. אך הם גם החזיקו בחבילת מניות גדולה של בניין — חברת-בת של מישכן-בנק הפועלים למשכנתאות.

החסידים החזיקו ביותר מ-32 אחוז ממניות בניין. ערך המניה, ערב סגירת הבורסה, היה 6000 נקודות. על-פי החישוב, היה ערך התיק שלהם בראשית אוקטובר 283 מיליון שקל, סכום נכבד לכל הדיעות.

התמשכות המשאומתן על ההסדרים לפתיחה מחדש של הבורסה והחשש שהכסף כולו יירד לטימיון, עוררו דאגה רבה בקרב החסידים. מן המפורסמות הוא שחסידי בניברק, כחסידי ירושלים, בוטחים הרבה יותר בשטרות הירקרקים מאשר

מנכ"ל גזית עיסקה חוקית

השיחה היתה קצרה. אך היא לא השאירה מקום לספק. מקורביו של ח"כ אגודת ישראל, אברהם שפירא, נקלעו למצב כספי קשה ביותר.

בשיחה הסודית, שהתקיימה בין רושלים, השתתפו שניים, הח"כ עצמו ועובר כביר של בנק הפועלים. הנושא: רכישת מניות של חברה הקשורה בבנק מידי ברוקר של חסידי גור. סיעתו של הרבי מגור, כידוע, היא ששלחה את שפירא כנציגה לכנסת. יתכן שאיש לא היה שסלב למיפגש בין השניים, אילולא התיקיים כאמצע חודש אוקטובר.

באותם הימים הבורסה היתה סגורה, וההמשלה עסקה במציאת נוסחה שתציל את המניות הבנקאיות מהתמוטטות.

ח"כ שפירא לקח חלק מרכזי בחתייעצויות, כשהוא משתמש לצורך כך בתוארו הרישמי — יושבראש הוועדה המייעצת של בנק ישראל. באותם ימים הוא פגש כמעט מדי יום במנכ"ל בנק הפועלים, גיורא (גורי") גזית.

כלומר, באותם ימים שבהם הוא פעל, לרבריו, לשמירת ערך המניות שבדי הציבור, הוא עזר לאנשי הליפט מחבילות המניות שהיו בידיהם.

חודים להשקעתם

העסקים הסינסיים של עסקני אגודת-ישראל היו מאז ומתמיד נסתרים מעיני ורים. רק היריבויות בין חצרות האדמ"רים גרמו, לפעמים, לדליפת מידע סודי אודות טיב העסקים לציבור החילוני.

פרשת התערבותו של ח"כ שפירא במכירת המניות היא אחת הפרשות שנתגלו, והיא זורה אור על המערכת הפינאנסית המסועפת של מיפגת ארבעת הח"כים, האוחזת במימסד הישראלי בגרונו.

תחילת הפרשה היא בשבוע הראשון של חודש אוקטובר. ביום השישי של אותו שבוע החליטו ראשי הבנקים, בעצה אחת עם משרד-האוצר וראשי הבורסה, להפסיק את המיסחר השוטף, כדי לטכס עצה איך להציל את המניות הבנקאיות מהתמוטטות על-ידי ערבות של המדינה.

סגירת הבורסה נפלה כפצצה. משקיעים פרטיים ובעלי-העסקים הנדהמה חששו לגורל השקעותיהם, פן יירדו לטימיון. הבעיה הרחופה ביותר היתה, כי רבים נותרו ללא כסף נזיל.

וזה היה גם גורלם של השקעות חסידי גור, שרבים מהם האיש ששלח את ר' שפירא כנציגו האישי לכנסת.

בית הברוקר ביאלוסטוצקי (משמאל) בסדר בסדר

במערכת המוניטרית הישראלית. אך חסידי גור התפתו לחשוב שבבורסה הם ירוויחו יותר. לתדהמתם, הם עברו מול הסכנה, שכל מה שהיה להם על הנייר לא יהיה שווה הרבה כשתיפתח הבורסה.

מעבר לדאגה מה יאמרו אנשי החצרות היריבים על שיקול דעתם המסחרי, הבינו החסידים שהם עלולים להישאר בלי כסף, פשוטו כמשמעו.

ביאלוסטוצקי פנה לראשי החצר. בנו של הרבי מגור מיהר להיפגש לצורך בירור העניין עם אברהם שפירא. הוא ביקש את התערבות הח"כ כדי שבנק הפועלים ירכוש את מניות בניין. בעיסקה מחוץ לבורסה.

בשיחה שקיים שפירא עם איש בנק הפועלים של חברת העובדים, המתמחה בבניית-יעד, הוא אמר: "אני לא אומר לך באיזה שער לקנות את המניות. תעשו את זה בתנאים שכדאיים לכם. אבל מה שאני רוצה זה התיחסות חיובית מצידכם לביאלר-סטוצקי."

השיחה בין השניים התקיימה בעצם

במסגרת פגישתו של ח"כ שפירא עם ראשי הבנקים. הוא אמר להם: "אני רוצה להציל את המניות של בניין בשער של 1380 למניה, כלומר בפחות מרבע מהשער המניפולטיבי שלהן. ערב סגירת הבורסה."

בניין בשער של 1380 למניה, כלומר בפחות מרבע מהשער המניפולטיבי שלהן. ערב סגירת הבורסה.

ח"כ שפירא מחוץ לבורסה

שפירא בושת-פנים. השיחה הטלפונית התקיימה ביום החמישי שעבר. טעות בזיהוי חשפה את שיטות הפעולה של הברוקר הדתי. היא התנהלה בעיברית. **העולם הזה:** שלום, אפשר לדבר עם ביאלוסטוצקי?

העולם הזה: בני, ביאלוסטוצקי: הו, שלום לך. חג שמח. הרבה זמן לא שמעתי ממך.

העולם הזה: שלום וחג תנוכה שמח. הנה אני מתקשר. אני רוצה להיפגש איתך.

ביאלוסטוצקי: בכקשה. מתי אתה רוצה?

העולם הזה: מחר בבוקר.

ביאלוסטוצקי: מחר יום שישי קצר, ובגלל חנוכה התפילה ארוכה מהרגיל.

העולם הזה: כ"ט בבוקר — זה טוב?

ביאלוסטוצקי: כסדר. אגב, מדוע אתה רוצה בפגישה?

העולם הזה: אני רוצה לרכוש קצת מניות. קצת ירוקים.

ביאלוסטוצקי: כסדר. מחר. רגע... אני מזכיר לך שלא תשכח אתה חייב לי 600 דולר מפעם קודמת. ללא הכסף לא נוכל לעשות עסק.

העולם הזה: אתה בוודאי טועה ביני ובין מישהו אחר. אני לא חייב לך 600 דולר. אולי בני אחר חייב לך כסף.

ביאלוסטוצקי: מי אתה?

העולם הזה: בני, בני.

כשלב זה הבינו, כנראה, הברוקר הדתי שהוא טעה בזיהוי קולו של כרשיח.

ביאלוסטוצקי: לא, לא מכיר אותך. מי אתה? מה אתה רוצה ממני? מי שלח אותך? מאיפה אתה מכיר אותי?

העולם הזה: ניפגש ונרבר. נעשה עיסקה ותזוזה אותי.

ביאלוסטוצקי: לא, לא עושה שום עיסקה. על מה אתה מדבר? אני לא מכיר אותך. אני לא נפגש עם מי שאני לא מכיר. ממי קיבלת את מיספר-הטלפון שלי? אני לא מדבר עם מי שאני לא מכיר.

ניסיון נוסף לרובב אותו ולוא גם לשיחה טלפונית על עיסקת חסידי גור ובנק הפועלים עלה בתוהו. קולו הבוטט שבתחילת השיחה הפך לקראת סופה מתוח ביותר. האן ספק שביאלוסטוצקי אינו מעוניין לחשוף את הסוד הגדול.

הנקודה המעניינת בפרשה היא מעמדו של שפירא.

כאשר הודגש, לא אחת, שהוא מייצג בסיעת אגודת-ישראל את חסידי גור, כשם שח"כ האגודה האחרים מייצגים חצרות אחרות, מיאנו רבים להאמין ששפירא אמור להגן על האינטרסים החומריים של שולחיו.

יושבראש הקואליציה, שהוא גם נקי-ישראל, המפקחת על המערכת הבנקאית, הוא איש עסקים פרטי ונציג של אימפריה פינאנסית.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.

הוא מנצל ללא המיחור את המיחור הגנה על האינטרסים שלו. אינטרסים. גם לא המערכת ה"חסי" תר, היוצאת לו שלא מפול. בניינין ציבורי.